

Molnár József felvétele

Olykor a harmincöt Celsius-fokot közelíti a hőmérő higanyszála, s a Medárd utáni esőknek lassan az emléke is kivész a talajból. Szükség van tehát a mesterséges csapadéka — amelyet, ahol tudnak, igyekeznek is biztosítani a növényeknek. A Röszei Kossuth Tsz-ben például a fűszerpaprikát öntözik.

Virágzik az erdei ciklámen

Kinyílt az erdei ciklámen a soproni hegyvidék nap-sütötte hegyi patakjainak mentén. A különleges illatú, lila színű védett virágok nagy tömegben pompáznak ezen a vidéken, a Keleti-Alpok hazánkba átnyúló nyulványainak erdeiben. A virágzás az idei esős, hűvös nyárelő miatt az átlaghoz képest megkészt, de várhatóan egészen augusztus végéig tart. A ciklámen tömeges virágzása egyébként első jele annak, hogy a nyár a vége felé közeledik, és lassan megjelennek az erdőkben az első őszi színek.

Meghalt Szögi Antal

Életének hatvanadik évében elhunyt Szögi Antal, a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat újszegedi szövőgyárának 40 éven át megbecsült dolgozója. A szocializmus ügyének, az MSZMP politikájának szilárdan elkötelezett híve, meggyőződéses kommunista volt, aki 1945 márciusától a Magyar Demokratikus Hadsereg önkénteseként fegyverrel is harcolt hazánk felszabadulásáért.

Negyven éve tagja a kommunista pártnak. Kétszeresen is alapítója az üzemi pártszervezetnek. A felszabadulást követően, majd 1956 őszi vezetésével szervezték újjá a gyári pártszervezetet, melynek hosszú időn át titkára, majd alap-szervezetét titkára volt. Élete során közel három évtizedig a párt választott tisztviselőjeként tevékenykedett. Dolgozott a Csongrád megyei pártbizottságon, tagja volt a vállalati pártbizottságnak és a gyári csúcsvezetőségnek.

Kitüntették a Munkáspárt Hatalomért Erdeméremmel, a Felszabadulási Jubileum Erdeméremmel, háromszor részesült miniszteri kitüntetésben, többszörös kiváló dolgozó és kiváló vezető volt.

A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat Szögi Antal saját halottjának tekinti, temetéséről később intézkednek.

KSZV Újszegedi Szövőgyára

Növénytermesztési-betakarítási helyzetkép

Országszerte jó ütemben halad a betakarítás, a gépekkel, kihasználva a jó időjárást, mindenütt folyamatosan dolgoznak. A kalászos gabona mintegy 75 százalékát vágta le eddig. A nyári betakarítási idény elérkezett befejező szakaszához. A repcét már mindenütt levágták, és az ország déli vidékein számos gazdaságban véget ért a búza betakarítása.

A kapásnövények fejlődéséhez esőre lenne szükség, még olyan áron is, hogy emiatt félbe kellene szakítani a hátralevő területek aratását. Az utóbbi két hétben alig volt csapadék; az ország területén csak néhány sávban voltak záporok, zivatarok és helyenként — például Tokajban, Nyíregyházán, Gyöngyösön — esőgócok.

Különösen a kukorica várja az esőt. A növény a déli országgrészekben már virágzik. Ebben az időszakban igen erős a nedvkerítés, a tápanyagok zavartalan

lan áramlásához azonban a talajban levő nedvességnek fel kellene töltődnie. Jelenleg ugyanis — bár a kukorica országszerte szépen mutat — a talaj kiszikkadt felső rétege miatt akadozik az éleltani folyamatokhoz szükséges vízfelvétel. Csapadékra szorul a cukorrépa is. A vizsgálatok szerint a gyökér cukortartalma az elmúlt év azonos időszakához képest még kisebb, a gyökér tömege viszont nagyobb. A cukorképződés az erőteljes gyökérzetben augusztusban felerősödik, s ehhez is szükség van a talajban levő nedvességre. Vannak olyan országgrészek, ahol a kapásnövények már a szárazság jeleit mutatják; az összehúzódo levelekből lehet következtetni arra, hogy a növény — védekezve a forróság ellen — csökkent a párolgást.

A zöldségek kertekben befejeződött a zöldborsó betakarítása. A dohányültetvényeken is megkezdtek a termés szedését.

itt adják ki a látogató útlevelelhez szükséges igazolásokat is. Ugyancsak a nyár miatt nőtt meg a gyermekláthatás engedélyezése rendkívüli esetekre. Értendő ez úgy, hogy az egyik elvált szülőnek ítélt gyermeket az általában szokásos kéthetes láthatás helyett a másik szülő elvihesse nyaralni, akár egy hónapra is. Ehhez a témához tartozik az állami gondozottak nyári szabadságolása a „szülői” házhoz.

Kérnek és kapnak segítyt az alacsony fizetésű szülők, hogy a beiskolázáshoz, a tanszervásárláshoz felhasználhassák a támogató pénzt. Érdekes, egészen furra dolgokkal is zaklatják az iroda munkatársait. Például zavarja a szomszédot a napnali kutyaugatás, vagy a hajnali kakaskukorékolás. A tengernyi — valóban fontos — munka mellett ilyen bizarr dolgokat is elrendeznek a tanács dolgozói.

A nyári forróságnak is megvannak a különös ügyei. Ilyenkor az iskolai év után rengetegen kérik — akik végeztek — a munkakönyveket, sokan építkeznek, s az ezzel járó engedélyekért keresik föl az ügyfélszolgálati irodát stb., stb. A turistaidény miatt is soknak

itt adják ki a látogató útlevelelhez szükséges igazolásokat is. Ugyancsak a nyár miatt nőtt meg a gyermekláthatás engedélyezése rendkívüli esetekre. Értendő ez úgy, hogy az egyik elvált szülőnek ítélt gyermeket az általában szokásos kéthetes láthatás helyett a másik szülő elvihesse nyaralni, akár egy hónapra is. Ehhez a témához tartozik az állami gondozottak nyári szabadságolása a „szülői” házhoz.

A. S.

Égetőmű épül Dorogon

Az égetőmű felépítése mellett döntöttek Dorogon, s a városi tanács szakigazgatási szerve rövidesen kiadja az építkezés megkezdéséhez szükséges területfelhasználási engedélyt.

A megbízásán összegezték a lakosság tájékoztatására az elmúlt hetekben rendezett nyilvános fórumok tapasztalatait. Elmondták, hogy a leendő égetőmű működésének ismertetésére öt fórumot szerveztek, s ezeken az Ipari és az Egészségügyi Minisztérium, az Országos Tervhivatal, az Országos Vízügyi Hivatal, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal, valamint a tervezők és kivitelezők igyekeztek előszlatni azokat a kételyeket, amelyeket az égetőmű felépítésének a híre keltett a lakosságban. Az égetőmű üzemeltetése nem jelent semmiféle veszélyt, műszaki paramétereinek meghatározásánál a legszigorúbb környezetvédelmi előírásokat vették alapul.

Miért nincs elég szén?

Beszélgetés a Bányászati Egyesülés igazgatóhelyettesével

Azelőtt reklámozni szokták nyáron a szenet, hogy vegyék, vigyék, nehogy felhalmozódjanak a készletek. Most viszont szénhiányról hallunk, mindenekelőtt a Tiszántúltól öt megyéjében... Az ilyen hírek persze felborzolják a kedélyeket, hiszen az elmúlt nehéz tél emléke még most is kísért. Sokan kérdezik aggódva: mire számíthatunk a hideg időkben, ha már most itt tartunk? Ez a helyzet indított bennünket arra, hogy megkérdezzük Zsákay Jánost, a Bányászati Egyesülés igazgatóhelyettesét: mire készülünk?

— Sokak szerint azért nincs elég szénünk, mert — kertilés nélkül fogalmazva — valósággal kiraboltuk telen a bányákat. Magyarán: teljesen „kipucoltuk” a széntermelésre előkészített munkahelyeket, és még ma sem tudtuk utolérni magunkat.

— A leghatározottabban tiltakozom az ilyen felfogások ellen. Igaz ugyan, hogy a szénkrízis alatt megcsapant a szenelő munkahelyek száma, de amióta bányászokdás folyik, mindig az volt a szokás, hogy télen több erőt összpontosítanak a szén adó fejtésekre, tavasszal pedig — a szénigények csökkenését követően — ismét helyreáll a régi egyensúly. Vagyis még a szénkrízis sem járt együtt bányáink kifosztásával.

A szénhiánynak az az oka, hogy a 8 magyar szénbányavállalat előreláthatólag csak 24,5 millió tonna tüzelőanyagot tud kitermelni a tervben szereplő 25,2 millió tonna helyett, vagyis 725 ezer tonnával kevesebb szénünk lesz a számítottnál. Ebből a prognózisok szerint 470 ezer tonnát a külfejtésű lignit, 255 ezer tonnát pedig a mélyművelésből eredő tüzelőanyag. A lakosságot az utóbbi érdekli leginkább. Különösen az ország legnagyobb termelő vállalatánál, a Borsodi Szénbányáknál tetemes a lemaradás, ez okozza a Tiszántúltól öt megyéjében érzékelhető átmeneti szénhiányt.

— Milyen gondokkal küszködik Borsod? S mi rejlik a többi szénbányavállalat termelési hiánya mögött?

— Országos áttekintéssel kezdtem, ennek kapcsán szót ejtek Borsodról is. Szerintünk három okra vezethető vissza a mai helyzet. Az első: a legtöbb szénmedencében kedvezőtlenül alakultak

a geológiai viszonyok. Vagyis a széntermelés közben derült ki, hogy a bányászatra előkészített fejtések vékonyabbak, illetve több meddőt tartalmaznak a szokásosnál, magyarul, kisebb a szénhozamuk, mint vártuk. Különösen Borsodban feszített a helyzet: a medence 15 komplex fejtése közül hétben az előbb említett okok miatt nem tudjuk kellően kihasználni a nagy teljesítményű gépeket. (Még szerencse, hogy aránylag ritka az ilyen tömeges elmeddülés a munkahelyeken.)

A másik gond a létszámhiány. 1982 óta minden esztendőben 2,5 százalékkal csökken a magyar szénbányászok létszáma, amely máris alig több 50 ezernél. Kicsit sok ez a csökkenés, már azért is, mert eközben az aktív bányászok átlagos életkora is kedvezőtlenül alakult. De talán még így is nyugodtabban alhatnánk, ha több lenne a korszerű gépünk. Csakhogy — és ezzel már a harmadik okhoz értünk — a bányák mélyén nagyon sok a nullára leírt gép, magyarul a bányák gépésítése az elmúlt évek során lelassult.

Külön kell szólnom a Mátraaljai Szénbányák győngyösvisontai külfejtéséről, mint egy sajátos problémáról. Az elmúlt esztendőben évi 7,2–7,3 millió tonna lignitet kért és kapott a Gagarin Hőerőmű ettől a bányavállalattól, az idén viszont előreláthatólag csak 6,7 millió tonnára tart igényt, mert az erőmű műszaki felújításra szorul, ami nem fejeződött be még. Vagyis akár feleslegünk is lehetne a lignitből, csak hogy — ezt meg kell értenem — nem erre tart igényt a lakosság. Bár ez a lignit is meglehetősen tagadhatatlan, hogy 50 százalékos a víztartalma, ezért több bajlódással jár vele a fűtés.

— Nem túlságosan biztató ez a helyzetkép, amit felvázolt! Végül is mire számítunk a fűtési szezon előtt és idején?

— Anélkül, hogy enyhíteni akarnám a legfőbb gondot, mármint a bányák kevesebb szénhozamát, azért ide kíváncsok: a mai szénpiacra kihat a hiánypsichózis is. Mindez persze érthető a legutóbbi nehéz tél után, de a tény ettől még tény marad: 1985 második negyedében 20 százalékkal volt magasabb a tüzelőtelepek forgalma, mint a múlt év hasonló időszakában. Ezt is érdemes mérlegelni, amikor látjuk a sorban állást.

A hiánypsichózis megszüntetésének egyetlen hatékony ellenszere van: a több és jobb szén. Tudatában van ennek az Ipari Minisztérium illetékes miniszterhelyettese és a Bányászati Egyesülés is. Ezért, amikor áttekintették a helyzetet, felhívással fordultak a szénmedencék dolgozóihoz: vállaljanak többletermelést, tegyék lehetővé, hogy enyhítsük a borsodiak idej 100–120 ezer tonnás várható hiányát. Örömmel közölhetem, hogy 70 ezer tonnát vállaltak, mindenekelőtt brikett-többletben, amit különösen kedvel a lakosság. Így már 50 ezer tonnára mérsekülődött a várható hiány. Ezenkívül tárgyalást folytattunk a lengyelekkel, hiszen — amint ismerik — jelentős Haldex-érdekltségünk van északi barátainknál. Ennek eredményeként a

lengyel meddőhányókból kinyert, házi tüzelésre kiválóan alkalmas lengyel daraszén érkezik az országba, amit várhatóan további szállítmányok egészítenek ki még. Ennek részletezése azonban már a Belkereskedelmi Minisztérium hatáskörébe tartozik, ezért azzal zárom ezt a témát: én bizakodva tekintek a tél elé.

— A felsoroltak még tűzoltójellegű intézkedésekre hasonlítanak inkább, amelyek hosszabb távon nem javítanak a magyar szénbányászat helyzetén. Ehhez átfogóbb programra volna szükség. Van ilyen programunk? A kérdés már azért is indokolt, mert a szénbányászat helyzetét néhány hónapja tekintette át a Minisztertanács.

— A Minisztertanács áprilisi ülése több fontos intézkedést hozott. Ezek egyike a 8 magyar szénbányavállalatnak juttatott 130 millió forint összegű felhasználás tekintetében persze különböző feltételekhez kötött bérpreferencia. Ha a vállalatok okosan gazdálkodnak ezzel az összeggel — s minden jel szerint ezt teszik —, akkor reális esélyünk nyílik arra, hogy legalább mérsékeljük a már említett évi 2,5 százalékos létszámcsökkenést. De mivel még a kisebb arányú fogyás is gondot okozhat, a kormány lehetővé tette, hogy a bányázatok az idén tervezett 4 milliárd forint helyett 4,7 milliárd forintot fordítsanak beruházásokra. A 0,7 milliárd többletet a föld alatti munkahelyek gépesítésére kell felhasználni, így közvetve enyhülhetnek a létszámhiány okozta feszültségek is.

— Összegezve, három gondról volt szó a beszélgetésünk elején: az ember-, illetve géphányáról, illetve a különösen kedvezőtlenül alakult geológiai viszonyokról. E három gond közül kettőt enyhített a kormány, s reális esélyünk van arra, hogy idővel a természet is bőkezűbb lesz hozzánk. Ahogy az történni szokott a több mint százéves bányászkodás során. Egy ismertebb hasonlattal élve: a mezőgazdaságban sincs minden évben pusztító aszály!

— Még mindig hiányérzetünk van, ha a távlatokra gondolunk!

A Minisztertanács is világosan látta, hogy ennyi nem elég, ezért úgy döntött, hogy a hetedik ötéves terv előkészítése során a témára vissza kell térni még. Csak jelzésszerűen utalok arra, hogy szóba került a hazai lignit anhidrállása — vagyis víztelenítése, kötőanyag brikettálása, meg több más téma. De ezek csak a hetedik ötéves terv vége felé realizálható programok, ezért beszélgetésünk alapkérdésére emlékeztetve (mire számíthatunk a fűtési idényben?), megismételtem a véleményemet: bizakodva tekintek az idej tél elé.

Magyar László

A VOR nyeresége

A Vörös Október Férfi ruhagyár az év első hat hónapjában 41 millió forint nyereséget ért el, a tavalyi egész évinél négymillióval többet. A VOR termékei iránt itthon és külföldön egyaránt nagy a kereslet.

Óriás csúszda

A Balaton partján üdülők örömmel fogadták a síófoki strand új létesítményét, az Albatrosz Gmk által készített óriás vízcsúszdát. A

10 méter magas csúszda tejtérjéről két pályán indulhatnak a vállalkozó vendégek, és 103 méter hosszú út után érkeznek a medencébe.